

**Суруйааччы, прозаик, литературнай критик П.Д.Аввакумов
төрөөбүтэ 85 сылыгар аналлаах
«Мин дууһам бэйэм дойдум халлаанынан сырдыыр.
Мин сүрэхпин бэйэм дойдум күнүн уота угуттуур.»
тэрээһин программата**

«Талаан үлэнэн чочулар»

П.Д. Аввакумов

**I Республиканский
«Аввакумовская аабылар» балаһыанньалара**

Биир дойдулаахпыт, биллиилээх суруйааччы, публицист, литературнай кириитик, тылбаасчыт, СР культуратын үтүөлээх үлэһитэ П.Д.Аввакумов төрөөбүтэ 85 сылыгар анаан, Улуустаабы үөрэх управлениета, «Октябрьскай нэһилиэгэ» МТ, С.Г. Ковров аатынан Күөрэлээх орто оскуолата, Горнайдаабы кииннэммит библиотечнай ситим, 2019 сыл, муус устар 18 күнүгэр «Аввакумовская аабылар» аһаҕас күрөстэрин биллэрэллэр.

Сыала:

П.Д. Аввакумов олобун, айар үлэтин, айымньыларын үөрэнээччилэр ааҕалларыгар, чинчийэллэригэр олук ууруу

Соруктара:

1. Үөрэнээччилэр төрөөбүт дойдуларын историятын үөрэтэллэригэр интириэһи тардыы, көбүлээһин;
2. Төрөөбүт дойдуга, уус-уран литератураҕа тапталы, ытыктабыллаах сыһыаны ингэри;
3. Үөрэнээччилэр айар, чинчийэр, ырытар-ырынталыыр дьоһурдарын сайыннарыы;
4. Үөрэнээччилэр төрөөбүт тылларын сэргэ омук тылларын үөрэтэллэрин көбүлээһин.

Ытыллар сирэ: Горнай улууһа, Күөрэлээх бөһүөлэгэ, С.Г. Ковров аатынан Күөрэлээх орто оскуолата

Ытыллар кэмэ: Муус устар 18 күнэ, 2019 сыл.

Ытыллар бириэмэтэ: Сарсыарда 9 ч. – кыттааччылары регистрациялааһын; 9 ч.30 мүн. – Петр Аввакумовка аналлаах тэрээһиннэри Албан аат скверигэр аабылары үөрүүлээхтик арыыйы, 10 ч. 30 мүн. – секцияларынан аабылары истии.

Кыттааччылар: оскуолалартан 5-8 кылаас үөрэнээччилэрэ (2 оҕо)
9-11 кылаас үөрэнээччилэрэ (2 оҕо)

Аабыны ытыы көрүгнэрэ:

1 секция: П.Д. Аввакумов – оҕо суруйааччыта.

П.Д. Аввакумов олобун, айар үлэтин, айымньыларын чинчийи (дакылааттар).

Оскуолаттан 5-8 кылаастан - 2 оҕо, 9-11 кылаастан - 2 оҕо.

Ирдэбиллэрэ: Дакылаат кээмэйэ А4 форматынан 5-10 стр. Шрибэ - 14, интервала - 1,5. Тыл этии 5-7 мүн. уһаабат.

2 секция: П.Д. Аввакумов – тылбаасчыт.

Петр Аввакумов оҕолорго айымньыларын () нуучча, аангылыа тылларынан тылбаастаан холонуу. Оскуолаттан 5-8 кылаастан - 2 оҕо, 9-11 кылаастан - 2 оҕо.

Тылбааска ирдэбиллэр:

- Кыттааччы суруйааччы биир айымньытын (хоһоон, эбэтэр кэпсээн) тылбаастыыр;
- Тылбааһы уонна айымньыны эрдэттэн кумаахыга түһэрэн, бэйэтин араспаанньатын, аатын, сааһын, кылааһын, оскуолатын ыйан туран дьүүлүүр сүбэҕэ биэрэргэ бэлэмнээн аҕалар;
- Тылбаасчыт айымньыны тылбаастаабыт тылынан дорҕоонноохтук ааҕар (нойосуус ааҕара биһирэнэр);
- Тылбаасчыт айымньы ис хоһоонун арыйарга кыһаныахтаах;
- Тылбаасчыт дорҕоонноохтук ааҕарыгар интонацията, дикцията, ааҕарын тэтимэ сыаналанар.

3 секция: П.Д. Аввакумов – хоһоонньут.

П.Д. Аввакумов хоһооннорун биирдиилээн уонна бөлөбүнэн дорҕоонноохтук аабы. Оскуолаттан 2-8 кылаас оҕолоро кытталлар.

Кыттааччылар 4 бөлөххө арахсаллар:

1. Биирдиилээн аабы 2-4 кылаас үөрэнээччилэрэ
2. Бөлөбүнэн аабы 2-4 кылаас үөрэнээччилэрэ
3. Биирдиилээн аабы - 5-8 кылаас үөрэнээччилэрэ
4. Бөлөбүнэн аабы - 5-8 кылаас үөрэнээччилэрэ

Уопсай ирдэбиллэр:

- 4 бөлөх тус-туска сыаналанар уонна хас биирдии бөлөх аайы 1, 2, 3 степеннээх дипломнар, өйдөбүннүк бэлэхтэр туттарыллаллар.

Дорҕоонноохтук аабы сыаналанар ирдэбиллэрэ:

- айымньы ис хоһоонун, тиэмэтин сөпкө, толору арийыы
- аабааччы интонацията, дикцията, аабы тэтимэ

4 секция: П.Д. Аввакумов – литературнай кириитик.

П.Д.Аввакумов дьобус айымньыларыгар, кэпсээннэригэр рецензия суруйуу. Кыттааччы ахсаана хааччаҕа суох. Кытты кэтэхтэн.

Рецензия суруйааччыга ирдэбиллэр:

- Суруйааччы уус-уран айымньыларыттан биир көрүнүн (сэһэн, кэпсээн уо.д.а.) талан ырытар;
- Айымньыны ырытарыгар сүрүн көрдөбүллэр: автор туһунан кылгас билиһиннэри, айымньы ис хоһооно, сүрүн геройдара (дьарыктара, майгылара, олоххо дьулуһуулар уо.д.а.);
- Айымньыттан тугу сөбүлээбитин, туохха үөрэниэн сөбүн суруйар уонна аабааччыга сүбэлиир.

5 секция: «П.Д.Аввакумов айымньылары оҕо харабынан».

П.Д. Аввакумов айымньыларынан уруһуй куонкуруһа. Уруһуйдар А3 формакка, ханнык баҕарар техниканан, паспартулаах оҕоһулуохтаахтаахтар. 1-4 кыл., 5-8 кыл., 9-11 кыл. Кыттааччы 1 үлэни аҕалар эбэтэр почтанан ыытар. Кытты кэтэхтэн.

Дьүүлүүр сүбэ сыаналыыр көрүннэрэ:

- Петр Аввакумов суруйууларын тематын арийыы;
- Уруһуй техникатын хаачыстыбатын таба туттуу;
- Өнү сөпкө туһаныы;
- Толорооччу тус бэйэтин маастарыстыбата.

Наҕараадалаһын:

Хас биирдии кыттааччыга туоһу сурук туттарыллар. Секциялар кыайыылаахтара 1-2-3 степеннээх дипломнарынан, өйдөбүннүк бэлэхтэринэн наҕараадаланаллар.

Сайаапкалары муус устар 12 күнүгэр диэри манньк аадырыска ытабыт:

678038, Горнай улууһа, Күөрэлээх сэл., Школьная уул. 3/1, С.Г.Ковров аатынан Күөрэлээх орто оскуолата

Билсэр телефоннар: Күөрэлээх орто оскуолата 8(411) 31 23-616 (директор Колодезников Гаврил Гаврильевич), 89656762449 (Баишева Лилия Петровна), 89618686428 (Аввакумова Людмила Ефремовна), Киин библиотека 8(41131)4-20-27.

Электроннай почта: **apd-2019@mail.ru**

Хас биирдии кыттааччыттан усунуос: 100 солк.

Кэтэхтэн кыттааччыларга мобильнай баан сыһыарыллыбыт нүөмэрэ: **89618686428**

Кэлиини-барыыны кыттааччы бэйэтэ уйунар.

Тэрийэр хамыһыйа.

**Суруйааччы, прозаик П.Д.Аввакумов төрөөбүтэ 85 сылыгар аналлаах сатирической
айымньылары толорууга ытыллар
II улуустаабы «Тонсобой» күрэх балаһыанньата.**

*"Суруйааччыны туох барыта долгутар. Олоххо буола турары ээл-дээл көрөртөн атын
куһаҕан туох баарын билбэппин. Үөрэртэн үөрэр, хомойортон хомойор быһыы сытыы
санаалары саҕар..."*
П.Аввакумов

Ытыллар кэмэ: Муус устар 18 күнэ, 2019 сыл.

Ытыллар сирэ: Октябрьскай нэһилиэгин сынньалантын киинэ.

Буолар бириэмэтэ: 14 ч. 00 м.

Тэрийээччилэр:

- П.Д.Аввакумов аатынан киин библиотека
- Бэрдьигэстээх народнай театра

Сыала-соруга

Суруйааччы, прозаик, биир дойдулаахпыт П.Д. Аввакумов үлэлээн ааспыт олоҕор айан-тутан, суруйан хаалларбыт айымньыларын киэн ааҕааччыга таһаарыы, дьонго-сэргэбэ уус-уран ааҕыы ныматынан тирдii, тарҕатыы.

Усулуобуйата:

1. Айымньыны биирдiiлээн эбэтэр бөлөбүнэн 1-дii нүөмэри толоруунан кытталлар.
2. Кыттааччылар саастарынан арахсаллар:
 - алын сүһүөх (1-4кл),
 - орто сүһүөх (5-8 кл),
 - улахан сүһүөх (9-11 кл)
 - Ыччат саастаахтар уонна улахан дьон (18 саастарыттан үөһэ)

Наҕараадалааһын:

Биирдiiлээн толорууга:

1 миэстэ (4)

2 миэстэ (4)

3 миэстэ (4)

Бөлөбүнэн толорууга:

1 миэстэ (4)

2 миэстэ (4)

3 миэстэ (4)

Анал ааттар:

1. «Бастын актерскай оонньуу»
2. «Бастын ааҕааччы»
3. «Бастын оруол толорооччу»
4. «Бастын тыл-өс»
5. «Бастын үгэ»

Күрэххэ кыттыыны ылыы иһин усунуос олохтонор:

Биирдiiлээн толорууга – 200 солк.

Бөлөбүнэн кытааччылар - биирдiiи кииһититтэн 100 солк.

Тэрийээччилэртэн ыйытыларгытын, сайаапкаларгытын манньык төлөппүүннэринэн билсiэххитин сөп:

- Киин библиотека 4-20-27, координатор Михайлова Саргылана Алексеевна

- М.Дьөгүөрөп аатынан сынньалан киинэ 4-15-47, координатор Мартынова Елизавета Иевна